

Inkomst, boendetyp och hushållens syn på den egna ekonomin

KI-kommentar
oktober 2026

Inkomst, boendetyp och hushållens syn på den egna ekonomin

Alice Hindersson, Marcus Jansson och Josefin Kilman

Konjunkturinstitutet (KI) är en statlig myndighet under Finansdepartementet. KI gör prognoser som används som beslutsunderlag för den ekonomiska politiken i Sverige. Konjunkturinstitutet analyserar också den ekonomiska utvecklingen samt bedriver tillämpad forskning inom nationalekonomi.

I Konjunkturbarometern publiceras varje månad statistik över företagens och hushållens syn på den ekonomiska utvecklingen. Undersökningar liknande Konjunkturbarometern görs i alla EU-länder.

Rapporten **Konjunkturläget** är främst en prognos för svensk och internationell ekonomi, men innehåller också djupare analyser av aktuella makroekonomiska frågor. Konjunkturläget publiceras fyra gånger per år. **The Swedish Economy** är den engelska översättningen av delar av rapporten.

I **Lönebildningsrapporten** analyseras de samhällsekonomiska förutsättningarna för lönebildningen.

Hållbarhetsrapporten analyserar den långsiktiga hållbarheten i de offentliga finanserna.

Den årliga rapporten **Miljö, ekonomi och politik** är en översyn och analys av miljöpolitiken ur ett samhällsekonomiskt perspektiv.

KI publicerar också resultat av utredningar, uppdrag och forskning i serierna **Specialstudier**, **KI-kommentarer**, **Working paper**, **PM** och som **remissvar**.

Du kan ladda ner samtliga rapporter från www.konj.se. Den senaste statistiken och prognoserna hittar du under www.konj.se/statistik.

Innehåll

1	Sammanfattning.....	4
2	Bakgrundsfrågor i Konjunkturbarometern hushåll	6
3	Individer i respektive grupp.....	7
3.1	Fördelning efter boendetyyp och inkomstkvarter.....	7
3.2	Individens boendetyyp uppdelad på inkomst	8
3.3	Individens inkomstkvarter uppdelat på boendetyyp	9
3.4	Få individer i vissa kombinationer.....	10
4	Nettotal för frågan om hushållens egen ekonomi.....	11
4.1	Uppdelning på inkomstgrupper och boendetyper.....	11
4.2	Kombinerade skärningar.....	12

1 Sammanfattning

Inflationsuppgången 2021–2022 och de efterföljande räntehöjningarna fick stor påverkan på hushållens ekonomi. En viktig källa för att förstå utvecklingen av hushållens ekonomiska beslut om exempelvis konsumtion under den efterföljande lågkonjunkturen är Konjunkturinstitutets hushållsbarometer som beskriver stämningssläget bland svenska hushåll. Hushållens konsumtion föll under 2022 och utvecklades svagt under 2023. Samtidigt föll stämningssläget i hushållsbarometern till rekordlåga nivåer i oktober 2022 och har förutom en kort period kring årsskiftet 2024/2025 visat på ett sämre stämningssläge än normalt fram till juli i år (se diagram 1).

Varje månad svarar 1 500 hushåll på hushållsbarometern. I undersökningen samlas uppgifter in om ett antal bakgrundsvariabler, däribland inkomst och boendetyper. Skillnader mellan olika inkomstgrupper och boendetyper har varit ovanligt stora under den pågående konjunkturåterhämtningen.¹ Under de senaste åren har stämningssläget varit högre bland hushåll med höga inkomster jämfört med hushåll med låga inkomster (se diagram 2). Stora skillnader finns även för boendetyper där stämningssläget har varit betydligt lägre bland hushåll i hyresrätt jämfört med hushåll i bostadsrätt eller småhus de senaste åren (se diagram 3).

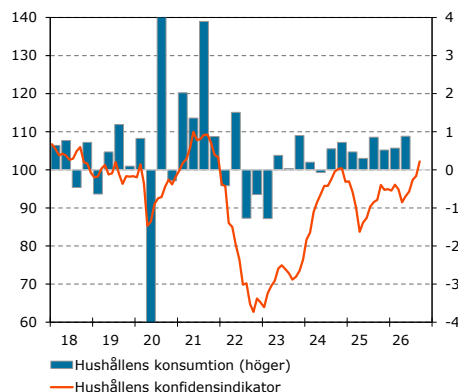
Låginkomsttagare är överrepresenterade bland hushåll som bor i hyresrätt och höginkomsttagare är överrepresenterade bland hushåll som bor i småhus (se figur 1). Det starka sambandet mellan inkomst och boendetyper gör det svårt att avgöra vilken av faktorerna som ligger bakom skillnader i stämningssläge mellan olika grupper. För att analysera vilken betydelse boendetyper respektive inkomstgrupp har, beräknas netttotal för frågan ”Hushållets ekonomi nu jämfört med 12 månader sedan” för respektive boendetyper givet hushållens inkomst och omvänt för respektive inkomstgrupp givet boendetyper. Syftet är att belysa om det är inkomsten, boendetyper eller en kombination av båda som har störst betydelse för hushållens syn på det ekonomiska läget.

Analysen visar att det främst är inkomst, snarare än boendetyper, som har betydelse för hushållens syn på den egna ekonomin under perioden januari 2021 till september 2026. Hushåll med låga inkomster har generellt haft en mer negativ syn om den egna ekonomin från 2021 oavsett om de bor i hyresrätt, bostadsrätt eller småhus. På motsvarande sätt har hushåll med höga inkomster generellt haft en mer positiv syn på den egna ekonomin. Samtidigt finns tydliga tecken på att boendetyper har betydelse i perioder med räntehöjningar. Då har hushåll i bostadsrätt och småhus reagerat mer negativt än hushåll i hyresrätt, oavsett vilken inkomstkvartil de tillhör.

¹ För boendetyper har skillnaden i konfidensindikator mellan hushåll som bor i hyresrätt och småhus aldrig varit så stor som under 2026. För inkomst har skillnaden mellan hushåll som tillhör kvartil 1 och 4 endast varit högre en gång tidigare, år 1998.

Diagram 1 Hushållens konfidensindikator och hushållens konsumtion

Index medelvärde=100, säsongsrensade månadsvärden respektive procentuell förändring, säsongsrensade kvartalsvärden

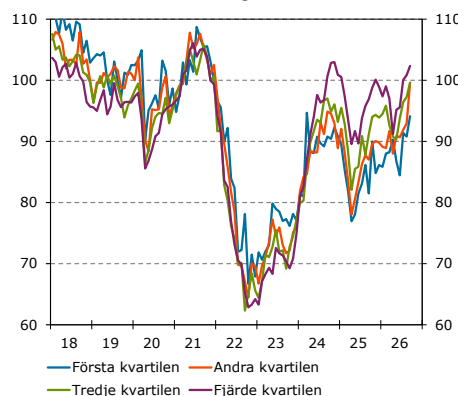

Anm. Hushållens konsumtion minskade med -9,8 procent 2020q2 och ökade med 6,3 procent 2020q3.

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Diagram 2 Hushållens konfidensindikator

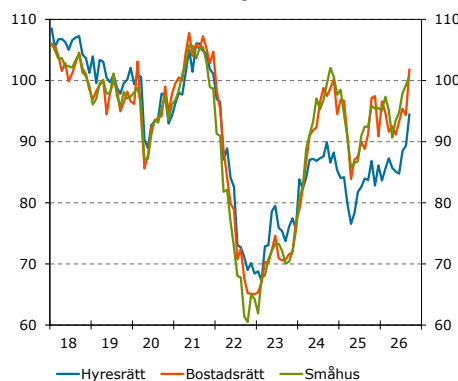
Uppdelning efter inkomst, index medelvärde=100, säsongsrensade månadsvärden

Källor: Konjunkturinstitutet.

Diagram 3 Hushållens konfidensindikator

Uppdelning efter boendetyper, index medelvärde=100, säsongsrensade månadsvärden

Källor: Konjunkturinstitutet.

Figur 1 Hushåll fördelade efter inkomstkvartil och boendeform, september 2025 – september 2026

Andel i procent

	Hyresrätt	Bostadsrätt	Småhus	
Kvartil 1	8,7%	3,1%	4,1%	15,9%
Kvartil 2	8,1%	6,1%	9,9%	24,1%
Kvartil 3	4,7%	6,3%	16,2%	27,2%
Kvartil 4	2%	5,6%	17,4%	25%
	23,5%	21,1%	47,6%	92,2%

Anm. Andelarna summerar inte till 100% på grund av att grupperna "vill ej ange" och "övriga bostadstyper" exkluderas. Fältens bakgrundsfärg antyder hur stor andel av de svarande som tillhör motsvarande kombination av inkomstkvartil och boendeform.

Källa: Konjunkturinstitutet

2 Bakgrundsfrågor i Konjunkturbarometern hushåll

I Konjunkturbarometern hushåll samlas varje månad svar in från 1 500 individer. I undersökningen ställs ett antal bakgrundsfrågor om bland annat kön, ålder, boendetyper, inkomst samt utbildning. I denna analys ligger fokus på hushållets boendetyper och inkomst.

Boendetyper delas in i hyresrätt, bostadsrätt, småhus, övriga boendetyper samt vill ej ange. tabell 2 visar hur frågorna om boendetyper och inkomst är utformade i enkäten. Svartalternativen hyreslägenhet och hyrd villa/radhus/kedjehus/jordbruksfastighet slås ihop till boendetyperna ”hyresrätt”.

Inkomst delas in i fyra inkomstkvarter samt vill ej ange. Hushållen anger sin sammanlagda hushållsinkomst utifrån fyra olika inkomstintervall. Intervallen motsvarar kvartiler för hushållens sammanlagda inkomst före skatt inklusive bidrag och pension i Sverige.² Grupperna motsvarar därför inte kvartiler i strikt statistisk mening, det vill säga fyra grupper med lika många observationer. Antalet hushåll i respektive inkomstgrupp i undersökningsmaterialet påverkas i stor utsträckning av skillnader i svarsfrekvens mellan inkomstgrupperna. Eftersom hushållen tillfrågas om ”hushållets sammanlagda årsinkomst” innebär det att inkomstkvarter 1 är överrepresenterad med singelhushåll medan inkomstkvarter 4 är överrepresenterad med sambohushåll. Någon justering för hushållets storlek eller sammansättning görs inte.

Tabell 2 Bakgrundsfrågor om boendetyper och inkomstgrupper

Vilken typ av bostad bor du i?
Hyreslägenhet (även studentrum eller inneboende i lägenhet)
Lägenhet med bostadsrätt/äganderätt/insatslägenhet
Hyrd villa/radhus/kedjehus/jordbruksfastighet (även inneboende)
Egen villa/radhus/kedjehus/jordbruksfastighet (även bostadsrätt)
Annan typ av bostad
Vill ej ange
Vilken är hushållets sammanlagda årsinkomst före skatt inklusive bidrag och pension?
0 – 330 000 kr
330 001 – 570 000 kr
570 001 – 940 000 kr
Mer än 940 000 kr
Vill ej ange

Källa: Konjunkturinstitutet.

² Kvartilgränserna uppdateras en gång per år.

3 Individer i respektive grupp

I detta avsnitt redovisas andelen individer dels i grupperna för boendetyper och inkomst separat, dels i kombinationer av dessa grupper. Syftet är att illustrera hur gruppernas storlek förhåller sig till varandra och hur de har utvecklats över tid.

3.1 Fördelning efter boendetyper och inkomstkvartil

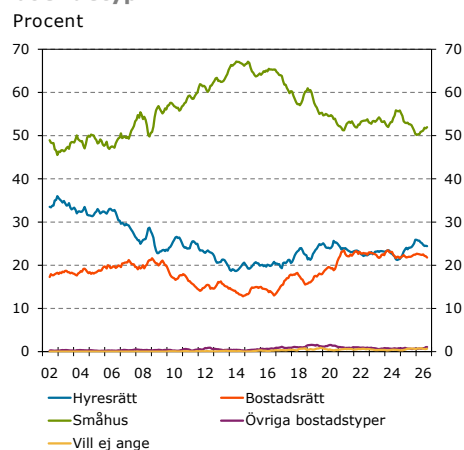
Av de 1 500 individer som svarar på hushållsbarometern bor flest i småhus. Över perioden från 2002 utgör de i genomsnitt 56 procent av de svarande. Andelen som bor i hyresrätt har minskat över tid och sedan 2021 är det lika stor andel som bor i hyresrätt som i bostadsrätt, drygt 20 procent (se diagram 4).³ Andelen som angett ”övriga bostadstyper” eller ”vill ej ange” är mycket liten under hela perioden. Andelen individer i de olika inkomstgrupperna har varierat mer över tid (se diagram 5).

För inkomstgrupperna finns några tydliga tidsseriebrott där framför allt gruppen som inte vill ange sin inkomst sticker ut. Andelen som inte ville ange sin inkomst ökade kraftigt under perioden 2012–2019. Det är svårt att avgöra vilka grupper som valde att inte uppge sin inkomst under denna period då alla andra grupper har en negativ trend under samma tidsperiod. I november 2020 genomfördes ett metodbyte där insamlingsmetoden gick från endast telefonintervjuer till en kombinerad insamling där majoriteten av individerna lämnar sina svar via en webbenkät och en mindre del svarar via telefonintervjuer.⁴ Efter metodbytet minskade andelen som inte ville ange inkomst tydligt (se diagram 5).

Vid analys av grupperna boendetyper och inkomst, exempelvis vid beräkning av netttotal för olika frågor, kan det vara problematiskt att gruppen som inte vill ange sin inkomst har varierat mycket över tid. Om de hushåll som avstår från att uppge sin inkomst skiljer sig systematiskt från övriga hushåll kan analyserna bli snedvridna. De stora förändringarna i gruppens storlek över tid innebär också att jämförelser mellan olika perioder bör tolkas med viss försiktighet.

tabell 3 visar medelvärden och standardavvikelser för andelen individer i respektive grupp under två tidsperioder (hela tidsperioden med start 2002 och tidsperioden efter metodbytet med start 2021). Standardavvikelsen visar hur mycket andelen typiskt avviker från medelvärdet. Exempelvis har i genomsnitt 25 procent av de svarande bott i hyresrätt, med en standardavvikelse på

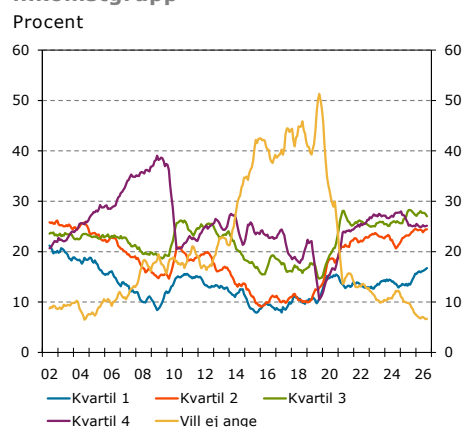
Diagram 4 Andel individer i respektive boendetyper

Anm. Alla serier är glidande medelvärde på sex månader.

Källa: Konjunkturinstitutet.

Diagram 5 Andel individer i respektive inkomstgrupp

Anm. Alla serier är glidande medelvärde på sex månader.

Källa: Konjunkturinstitutet.

³ Nettominskningen av hyresrätter 2002–2019 kan bero på att fler hyresrätter ombildas till bostadsrätter än det byggdes nya hyresrätter.

⁴ Se [2020-11-25-byte-av-insamlingsmetod-for-konjunkturbarometern-hushall.pdf](#). Metodbytet skedde av ekonomiska skäl och inte på grund av ett problem med växande antal individer som inte ville ange sin inkomst.

5 procentenheter. Efter 2021 kvarstår skillnaderna mellan grupperna men standardavvikelsen sjunker tydligt. Det innebär att gruppernas storlek har varit mer stabil över tid efter metodbytet.

Tabell 3 Andelar per grupp

Medelvärde (procent) och standardavvikelse i parentes (procentenheter)

	2002m1– 2026m9	2021m1– 2026m9
Boendetyper		
Hyresrätt	25 (5)	23 (1)
Bostadsrätt	19 (3)	22 (1)
Småhus	56 (6)	53 (2)
Övriga boendetyper	1 (0)	1 (0)
Vill ej ange	0 (0)	1 (0)
Inkomstgrupper		
Kvartil 1	14 (3)	14 (2)
Kvartil 2	19 (5)	23 (2)
Kvartil 3	22 (4)	26 (2)
Kvartil 4	25 (6)	26 (2)
Vill ej ange	20 (13)	11 (3)

Anm. Boendetyper och inkomstgrupper ska summiera till 100. Mindre avvikelser från 100 kan förekomma på grund av avrundning.

Källa: Konjunkturinstitutet.

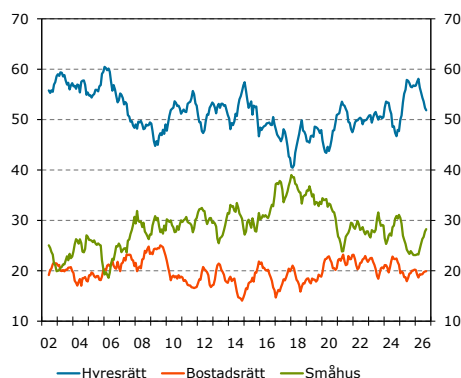
3.2 Individers boendetyper uppdelad på inkomst

Hyresrätt har varit den vanligaste boendetyper i inkomstkvartil 1 under hela tidsperioden (se diagram 6). I början av perioden var andelen individer i hyresrätt betydligt högre än i de övriga boendetyperna. Under perioden 2015–2020 var skillnaderna mellan hyresrätt och småhus mindre. Därefter ökade åter andelen individer i hyresrätt jämfört med de övriga boendetyperna. Andelen som bor i bostadsrätt har varit relativt stabil runt 20 procent.

Även i inkomstkvartil 2 var hyresrätt den vanligaste boendetyper fram till 2008. Efter 2010 har småhus i stället varit den vanligaste boendetyper. Andel individer i bostadsrätt har ökat (se diagram 7).

I inkomstkvartil 3 och 4 är andelen individer i småhus genomgående högre än andelen individer i hyresrätt och bostadsrätt, vilket visar ett tydligt samband mellan högre inkomster och boende i småhus (se diagram 8 och diagram 9). Även bland de hushåll som inte vill ange sin inkomst är småhus den vanligaste boendetyper (se diagram 10). Kategorierna övriga boendetyper och vill ej ange boendetyper har exkluderats från diagrammen eftersom de omfattar en mycket liten andel av individerna (se tabell 3).

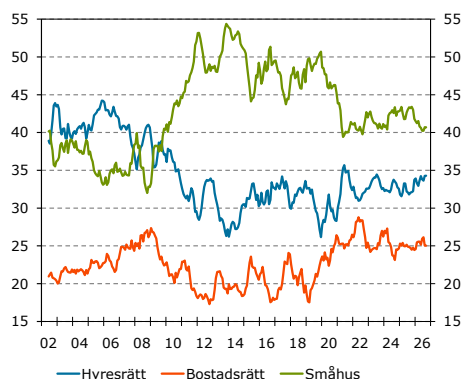
Diagram 6 Andel individer i respektive boendetyper som tillhör inkomstkvartil 1
Procent

Anm. Alla serier är glidande medelvärde på sex månader.

Källa: Konjunkturinstitutet.

Diagram 7 Andel individer i respektive boendetyper som tillhör inkomstkvartil 2
Procent

Anm. Alla serier är glidande medelvärde på sex månader.

Källa: Konjunkturinstitutet.

tabell 4 redovisar medelvärden och standardavvikelser för samtliga kombinationer när boendetyper betingas på inkomstkvar-
til. Oavsett vilken tidsperiod som studeras dominerar småhus i
de övre inkomstkvartilerna och hyresrätt i den lägsta inkomst-
kvartilen. Standardavvikelsen minskar efter 2021 för i stort sett
alla grupper.

**Tabell 4 Andel individer i boendetyper per inkomstkvar-
til**

Medelvärde (procent) och standardavvikelse i parentes (procentenheter)

		2002m1– 2026m9	2021m1– 2026m9
Kvartil 1	Hyresrätt	52 (6)	52 (4)
	Bostadsrätt	20 (3)	21 (3)
	Småhus	29 (6)	27 (4)
Kvartil 2	Hyresrätt	35 (5)	33 (3)
	Bostadsrätt	23 (4)	25 (3)
	Småhus	43 (7)	41 (3)
Kvartil 3	Hyresrätt	20 (5)	17 (2)
	Bostadsrätt	19 (4)	23 (2)
	Småhus	61 (7)	60 (3)
Kvartil 4	Hyresrätt	10 (4)	7 (1)
	Bostadsrätt	16 (4)	22 (2)
	Småhus	74 (6)	71 (3)
Vill ej ange	Hyresrätt	25 (5)	23 (4)
	Bostadsrätt	17 (4)	20 (4)
	Småhus	58 (6)	57 (4)

Anm. Boendetyper summerar till 100 för respektive inkomstgrupp. Mindre avvikel-
ser från 100 kan förekomma på grund av avrundning.

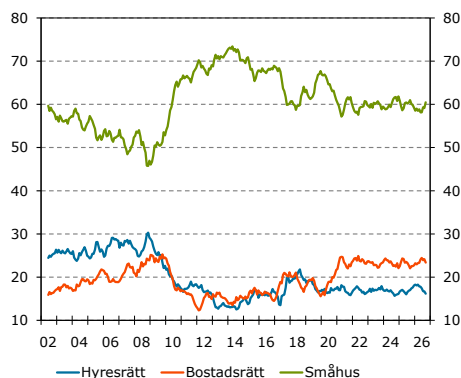
Källa: Konjunkturinstitutet.

3.3 Individers inkomstkvar- tiler uppdelat på boendetyper

När skärningen görs omvänt, det vill säga andelen individer i re-
spektive inkomstkvar-
til givet boendetyper, är det tydligt att bland
hushåll som bor i hyresrätt har flest hushåll angett att de tillhör
inkomstkvar-
til 1 eller 2. Däremot är andelen som tillhör in-
komstkvar-
til 4 låg och uppgår efter 2010 till knappt 10 procent
(se diagram 11).

För boendetyper bostadsrätt varierar fördelningen mellan in-
komstkvar-
tilerna över tid. Under första halvan av perioden finns
en positiv trend för andelen individer som tillhör kvartil 4 och
bor i bostadsrätt, där andelen ökar från 20 till 30 procent. Efter
pandemin dominerar inkomstkvar-
til 2, 3 och 4, som vardera om-
fattar knappt 30 procent av hushållen. Samtidigt uppgår andelen
i inkomstkvar-
til 1 till omkring 10 procent (se diagram 12).

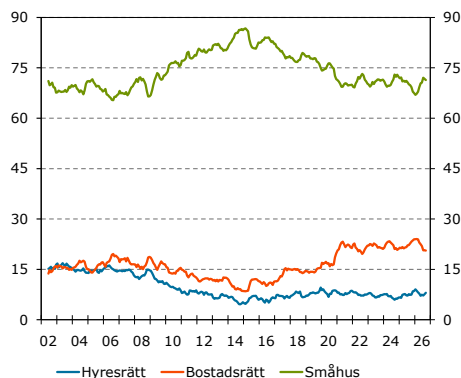
**Diagram 8 Andel individer i respektive
boendetyper som tillhör inkomstkvar-
til 3**
Procent

Anm. Alla serier är glidande medelvärde på sex
månader.

Källa: Konjunkturinstitutet.

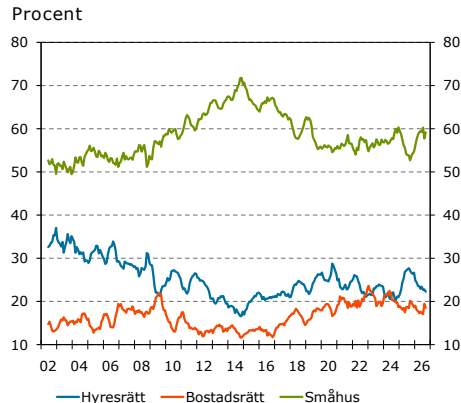
**Diagram 9 Andel individer i respektive
boendetyper som tillhör inkomstkvar-
til 4**
Procent

Anm. Alla serier är glidande medelvärde på sex
månader.

Källa: Konjunkturinstitutet.

**Diagram 10 Andel individer i
respektive boendetyper som svarat vill ej
ange inkomst**
Procent

Anm. Alla serier är glidande medelvärde på sex
månader.

Källa: Konjunkturinstitutet.

Bland hushåll som bor i småhus är det tydligare att inkomstkvartil 3 och 4 dominerar. Andelen individer som bor i småhus och tillhör kvartil 1 är mycket låg (se diagram 13). Det som är särskilt tydligt i samtliga kombinationer är att andelarna varierar mycket över tid samt att under perioden 2012–2019 ökade andelen individer som inte ville ange sin inkomst för samtliga tre boendetyper till ungefär 45 procent.

tabell 5 redovisar medelvärden och standardavvikelser för samtliga kombinationer när inkomstgrupp betingas på boendetyper. Skillnaderna mellan inkomstgrupperna är mindre i denna skärning än i avsnitt 3.2, men mönstret är detsamma. Bland dem som bor i hyresrätt tillhör flest inkomstkvartil 1–2, medan flest av dem som bor i småhus tillhör inkomstkvartil 3–4.

Tabell 5 Andel individer i inkomstgrupper per boendetyper

Medelvärde (procent) och standardavvikelse i parentes (procentenheter)

		2002m1– 2026m9	2021m1– 2026m9
Hyresrätt	Kvartil 1	27 (6)	30 (4)
	Kvartil 2	25 (7)	32 (3)
	Kvartil 3	17 (3)	19 (2)
	Kvartil 4	10 (4)	8 (2)
	Vill ej ange	20 (13)	10 (3)
Bostadsrätt	Kvartil 1	14 (4)	13 (2)
	Kvartil 2	23 (6)	26 (3)
	Kvartil 3	23 (4)	27 (3)
	Kvartil 4	22 (6)	25 (3)
	Vill ej ange	18 (13)	9 (3)
Småhus	Kvartil 1	7 (2)	7 (1)
	Kvartil 2	14 (4)	18 (2)
	Kvartil 3	24 (5)	30 (2)
	Kvartil 4	34 (8)	34 (2)
	Vill ej ange	21 (13)	11 (3)

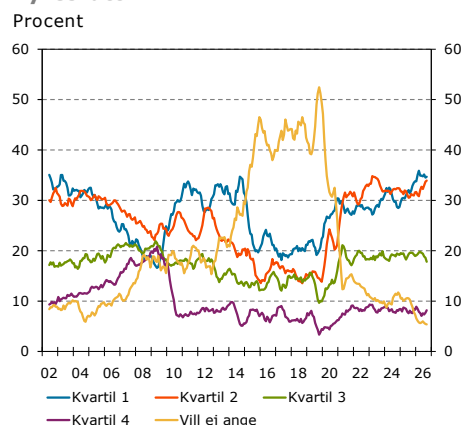
Anm. inkomstgrupper summerar till 100 för respektive boendetyper. Mindre avvikelser från 100 kan förekomma på grund av avrundning.

Källa: Konjunkturinstitutet.

3.4 Få individer i vissa kombinationer

Ett problem vid analyser av kombinationer av inkomstkvartiler och boendetyper är att vissa grupper innehåller relativt få individer. Den minsta gruppen utgörs av personer som bor i hyresrätt i inkomstkvartil 4 (se tabell 4). Denna kombination motsvarar i genomsnitt 7 procent av det totala antalet individer i inkomstkvartil 4 under perioden 2021–2026, vilket motsvarar omkring 30 observationer per månad. Som jämförelse bor omkring

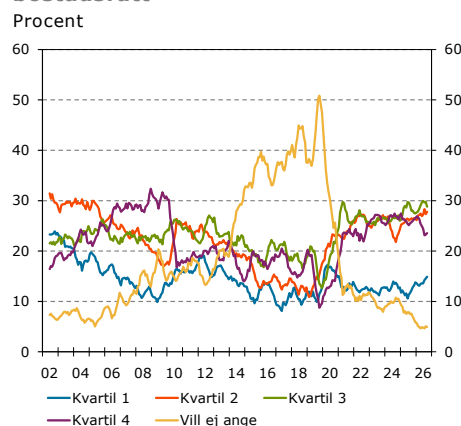
Diagram 11 Andel individer i respektive inkomstgrupp som bor i hyresrätt

Anm. Alla serier är glidande medelvärde på sex månader.

Källa: Konjunkturinstitutet.

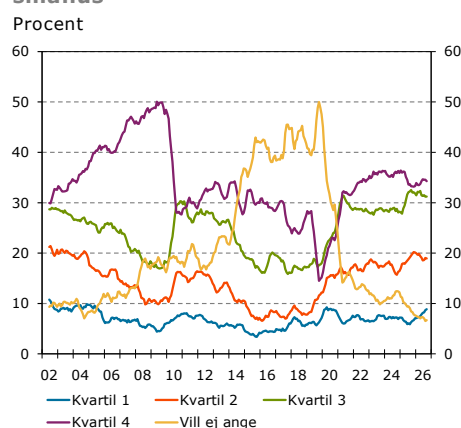
Diagram 12 Andel individer i respektive inkomstgrupp som bor i bostadsrätt

Anm. Alla serier är glidande medelvärde på sex månader.

Källa: Konjunkturinstitutet.

Diagram 13 Andel individer i respektive inkomstgrupp som bor i småhus

Anm. Alla serier är glidande medelvärde på sex månader.

Källa: Konjunkturinstitutet.

70 procent av individerna i inkomstkvartil 4 i småhus (se tabell 4).

Det relativt låga antalet observationer i vissa grupper innebär att netttotalen för hushållsfrågorna kan bli mer osäkra när enskilda månader analyseras. Eftersom analysen fokuserar på långsiktiga mönster och skillnader mellan grupper snarare än resultaten för enskilda månader bedöms detta vara ett litet problem för analysens övergripande slutsatser.

Som tidigare diskuterats kan det även vara problematiskt att antalet observationer fluktuerar mycket över tid, eftersom det även då blir svårt att dra slutsatser om specifika månader. Detta illustreras med hjälp av standardavvikelseerna i tabell 4 och tabell 5 som är högre för de flesta grupper för hela tidsperioden jämfört med perioden som startar 2021. Den fortsatta analysen avgränsas därför till perioden 2021–2026.

4 Nettotal för frågan om hushållens egen ekonomi

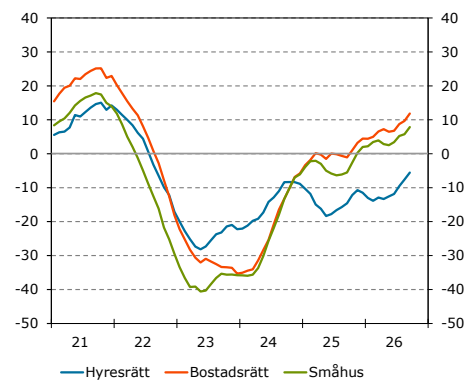
I detta avsnitt redovisas netttotal för frågan *"Hushållens ekonomi nu jämfört med 12 månader sedan"* uppdelat på inkomstgrupp och boendetyper för perioden januari 2021 – september 2026. Konfiden-sindikatorer eller säsongrensade serier beräknas inte eftersom tidsserierna är för korta för att skapa tillförlitliga standardiserade och säsongrensade serier.

4.1 Uppdelning på inkomstgrupper och boendetyper

Inledningsvis redovisas netttotalen för inkomstkvartiler och boendetyper var för sig. Under perioden med hög inflation och höga räntor försämrades hushållens syn på den egna ekonomin oavsett boendetyper (se diagram 14). Däremot blev hushåll som bodde i bostadsrätt och småhus mer negativa 2023 jämfört med hushåll i hyresrätt, vilket skulle kunna bero på att de påverkades mer direkt av högre räntor. Uppgången i stämningsläget från 2023 är långsammare för hushåll i hyresrätter, vilket kan bero på att hyreshöjningarna kom med en viss eftersläpning till övriga kostnadsökningar. De senaste åren har hushåll som bor i hyresrätt varit betydligt mer negativa om sin egen ekonomi än de som bor i bostadsrätt eller småhus.

Hushåll som tillhör inkomstkvartil 4 har varit mer positiva om den egna ekonomin jämfört med övriga kvartiler för i stort sett hela tidsperioden (se diagram 15). Kvartilerna visar dock ungefär samma netttotal när dessa är låga, exempelvis under 2023 och första halvan av 2024. Uppgången i stämningsläget under 2024 är långsammare för hushåll i inkomstkvartil 1–2. Under

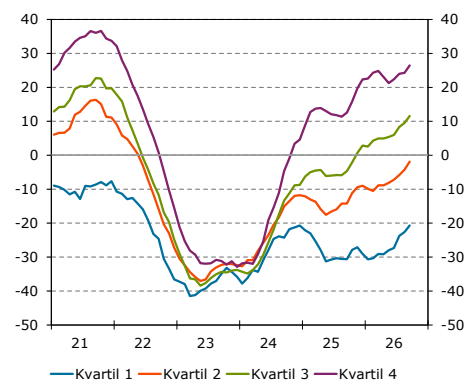
Diagram 14 Hushållens ekonomi jämfört med 12 månader sedan
Netttotal

Anm. Alla serier är glidande medelvärde på sex månader.

Källa: Konjunkturinstitutet.

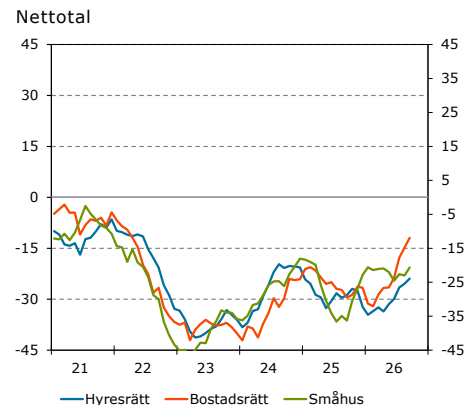
Diagram 15 Hushållens ekonomi jämfört med 12 månader sedan
Netttotal

Anm. Alla serier är glidande medelvärde på sex månader.

Källa: Konjunkturinstitutet.

Diagram 16 Hushållens ekonomi jämfört med 12 månader sedan, inkomstkvartil 1
Netttotal

Anm. Alla serier är glidande medelvärde på sex månader.

Källa: Konjunkturinstitutet.

2026 har skillnaden mellan den första och fjärde kvartilen varit som störst under den analyserade tidsperioden.

4.2 Kombinerade skärningar

För att undersöka betydelsen av inkomst och boendetyper för synen på den egna ekonomin beräknas netttotal för sju olika skärningar, dels netttotal för boendetyper givet hushållens inkomst, dels netttotal för inkomstgrupper givet hushållens boendetyper.

Hushåll som tillhör inkomstkvarter 1 har haft en negativ syn på den egna ekonomin sedan 2021 oavsett boendetyper (se diagram 16). Nedgången under 2022 var ungefär densamma för alla boendetyper och även om hushållen blev mer positiva under 2024 så är netttotalen systematiskt negativa under hela perioden (se diagram 16). Sedan andra halvan av 2025 har grupperna hushåll som bor i småhus eller bostadsrätt och tillhör inkomstkvarter 1 blivit mer positiva i förhållande till de som bor i hyresrätt.

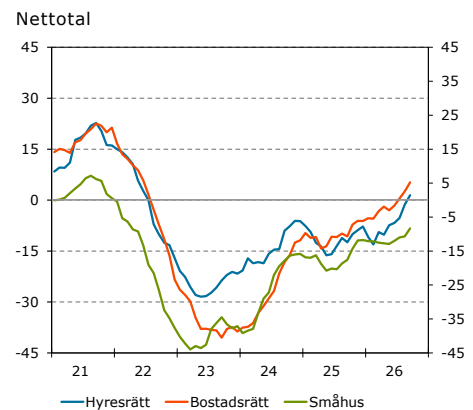
För inkomstkvarter 2 och 3 blir hushållen gradvis mer positiva och skillnaderna mellan boendetyper ökar. Särskilt tydligt är att hushåll som bor i bostadsrätt och småhus blev mer negativa under 2023 då Riksbanken höjde räntan snabbt, medan synen på den egna ekonomin bland hushåll som bor i hyresrätt vände upp. Det tog också längre tid innan synen på den egna ekonomin bland hushåll som bor i bostadsrätt och småhus vände upp efter ränteuppgången. Det skedde först under inledningen av 2024 (se diagram 17 och diagram 18).

Hushåll som tillhör inkomstkvarter 4 är klart mer positiva än andra inkomstkvarter oavsett boendetyper, men även för dessa hushåll är skillnaderna mellan boendetyper större. Hushåll i hyresrätter blev inte lika negativa under 2023 som de som bor i bostadsrätt och småhus. Däremot var uppgången från 2024 snabbare för hushåll bosatta i bostadsrätt och småhus och alla boendetyper har högre netttotal i slutet av perioden jämfört med andra inkomstkvarter (se diagram 19).

Det är tydligt att det är boendetyperna bostadsrätt och småhus som driver nedgången 2022–2023 vilket troligtvis beror på att de påverkades av räntehöjningarna mer direkt. Netttotal för hushåll som tillhör inkomstkvarter 4 och bor i hyresrätt blev knappt negativa under samma år. Det är dock viktigt att påminna om att det är en liten andel individer som tillhör denna skärning, i genomsnitt 30 personer per månad. Under lågränteperioden före pandemin var hushåll som tillhörde inkomstkvarter 4 och bodde i hyresrätt mer positiva om den egna ekonomin jämfört med hushåll som bodde i bostadsrätt eller småhus, vilket talar emot en räntekanal. En möjlig förklaring är att hushåll som äger sitt boende reagerar mer negativt om den egna ekonomin när ränteläget stiger än de reagerar positivt när räntorna faller.

När utvecklingen av netttotal för inkomstkvarter givet hushållens boendetyper analyseras är det tydligt att det finns en stor spridning mellan inkomstkvartererna för boendetyperna hyresrätt

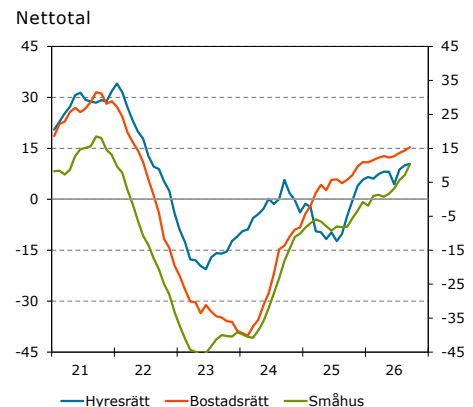
Diagram 17 Hushållens ekonomi jämfört med 12 månader sedan, inkomstkvarter 2

Anm. Alla serier är glidande medelvärde på 6 mån.

Källa: Konjunkturinstitutet.

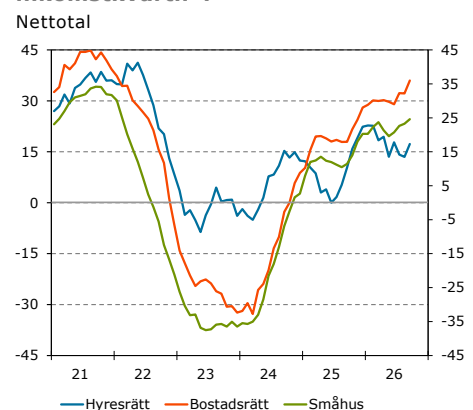
Diagram 18 Hushållens ekonomi jämfört med 12 månader sedan, inkomstkvarter 3

Anm. Alla serier är glidande medelvärde på 6 mån.

Källa: Konjunkturinstitutet.

Diagram 19 Hushållens ekonomi jämfört med 12 månader sedan, inkomstkvarter 4

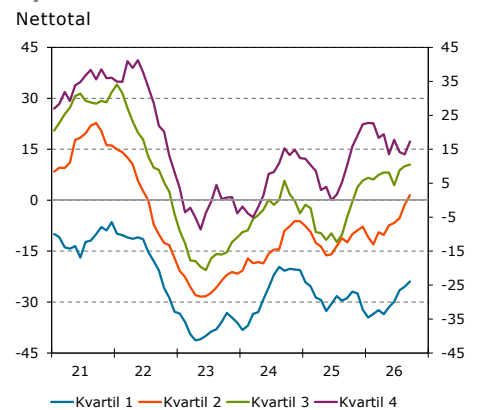
Anm. Alla serier är glidande medelvärde på 6 mån.

Källa: Konjunkturinstitutet.

(se diagram 20). Inkomstkvartil 4 har alltid högst netttotal jämfört med de andra kvartilerna medan inkomstkvartil 1 har lägst netttotal. För boendetyperna bostadsrätt och småhus är skillnaderna mellan inkomstkvartilerna något mindre men det är fortfarande tydligt att inkomstkvartil 4 nästan uteslutande är mer positiva än övriga kvartiler (se diagram 21 och diagram 22). Nästan alla inkomstkvartiler har samma syn på den egna ekonomin när nettotalen bottnar 2023 och 2024 men synen skiljer sig mer åt i ned- och uppgångar. Under konjunkturåterhämtningen har inkomstkvartil 4 haft en klart mer positiv syn på den egna ekonomin jämfört med den lägsta inkomstkvartilen oavsett boendetyp.

En viktig slutsats är att det främst är inkomst och inte boendetyp som har betydelse för hushållens syn på den egna ekonomin under perioden januari 2021 till juli 2026. Hushåll med låga inkomster har generellt varit mer negativa om den egna ekonomin oavsett om de bor i hyresrätt, bostadsrätt eller småhus. Motsatsen gäller för hushåll med höga inkomster som generellt har varit mer positiva om den egna ekonomin. Det är dock viktigt att poängtera att boendetyp spelat roll i tider med räntehöjningar, då det är tydligt att hushåll som äger sitt boende reagerat mer negativt oavsett vilken inkomstkvartil de tillhör.

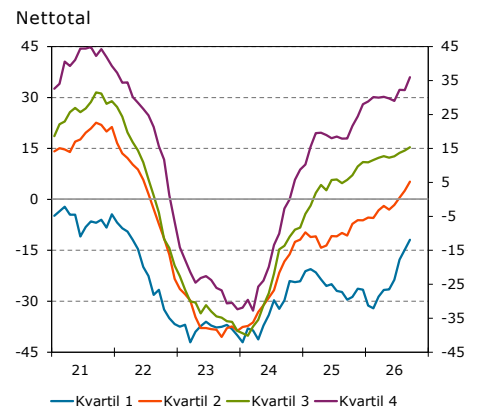
Diagram 20 Hushållens ekonomi jämfört med 12 månader sedan, hyresrätt

Anm. Alla serier är glidande medelvärde på 6 mån.

Källa: Konjunkturinstitutet.

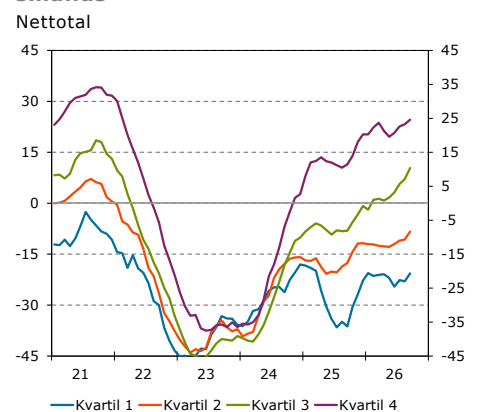
Diagram 21 Hushållens ekonomi jämfört med 12 månader sedan, bostadsrätt

Anm. Alla serier är glidande medelvärde på 6 mån.

Källa: Konjunkturinstitutet.

Diagram 22 Hushållens ekonomi jämfört med 12 månader sedan, småhus

Källa: Konjunkturinstitutet.